

1. Referentie

Referentie	Jacobs, A. & Van Houtte, M. (2002), Geslachtsidentiteit; een argument bij hoedebe beslissingen? In A. Van den Brande & C. Devos (Eds.), <i>Identiteiten. Functies en dysfuncties</i> (pp.33-54). Gent: Academia Press.
Taal	Nederlands
ISBN	90-382-0366-7
Publicatievorm	Bijdrage in reader

2. Abstract

Voor het toewijzen van de verblijfplaats van het kind bij één van de ouders na scheiding wordt in België het belang van het kind als leidraad gebruikt. Hierbij zou –zoals in de VS meer en meer gebeurt– de vorming van de geslachtsidentiteit bij kinderen en jongeren –via de same-sex-these – als argument kunnen fungeren. Het is echter de vraag of dit gebruik van geslachtsidentiteit al dan niet terecht is. Door na te gaan of, na de scheiding van de ouders, het geslacht van de ouder waar het kind hoofdzakelijk verblijft enige invloed uitoefent op de geslachtsidentiteit van de adolescent, trachten we hierop een antwoord te geven.

In het bijhorende onderzoek wordt nagegaan wat het effect is van de moeder- en vadergezinnen op de mannelijkheid en vrouwelijkheid van adolescenten. De analyse wordt gemaakt op de bevraging van 7431 derdejaarsleerlingen, verzameld in 89 scholen voor algemeen secundair onderwijs verspreid over alle Vlaamse provincies (schooljaar 1995-1996).

3. Trefwoorden

Thema('s)	Gezin, welzijn
Trefwoord(en)	Alleenstaande gezinnen, echtscheiding, eenoudergezin, geslacht, geslachtsidentiteit, geslachtskenmerken, gezinsklimaat, hoedebe beslissing, hoederecht, moedergezin, ouders, rolmodel, same-sex-hypothese, socialisatie, stiefouder, vadergezin, verblijfsregeling

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	An Jacobs & Mieke Van Houtte Vakgroep Sociologie Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen UGent Korte Meer 5 9000 Gent Tel: 09/ 264 67 96 Fax : 09/ 264 69 75 hilde.vanpeteghem@ugent.be http://www.psw.ugent.be/socio/

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wat is het effect van moeder- en vadergezinnen op de mannelijkheid/vrouwelijkheid van adolescenten?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Kwantitatieve gestandaardiseerde vragenlijst.
--------------------	---

Onderzochte groep	7431 derdejaarsleerlingen, verzameld in 89 scholen voor algemeen secundair onderwijs verspreid over alle Vlaamse provincies (schooljaar 1995-1996).
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Gemiddelde mannelijkheid / vrouwelijkheid	Noch bij jongens, noch bij meisjes valt een significant verschil in gemiddelde mannelijkheid of een verschil in gemiddelde vrouwelijkheid te bespeuren naargelang ze bij hun moeder of vader wonen. Jongens die bij hun vader wonen hebben een even mannelijke geslachtsidentiteit als jongens die bij hun moeder wonen, net zoals meisjes die bij hun moeder wonen een even vrouwelijke geslachtsidentiteit vertonen als meisjes die bij hun vader wonen. Het geslacht van de ouder met hoede blijkt van weinig belang te zijn voor de geslachtsidentiteit van de adolescenten. Bij meisjes bestaat een tendens tot een minder vrouwelijke identiteit naarmate de sociaal-economische situatie van de ouder met hoede hoger is. Dit vormt een bevestiging dat de geslachtsidentiteit minder stereotiep is in hogere sociaal-economische kringen. De zwakkere vrouwelijke identiteit bij meisjes met een hogere sociaal-economische situatie, gaat echter niet samen met een verhoogde mannelijke identiteit.
Same-sex-these	De hier uitgevoerde analyses vormen geen bevestiging van de same-sex-these wat de geslachtsidentiteit van adolescenten betreft. Hiermee kan echter de same-sex-hypothese niet helemaal verworpen worden. De hier onderzochte data hebben enkele betrekking op adolescenten. Voor de vorming van de geslachtsidentiteit zijn echter vooral de eerste levensjaren van het kind belangrijk. Daarenboven is het mogelijk dat een eventueel effect van het geslacht van de hoede-ouder niet tot zijn recht komt. Adolescenten hebben vanzelfsprekend nog andere contacten. De same-sex-hypothese kan dus op basis van deze gegevens in geen geval naar de prullenmand verwezen worden. Wel is duidelijk dat bij adolescenten het gebruik van geslachtsidentiteit als argument bij verblijfsregelingen niet geoorloofd is.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Van den Brande, A. & Devos, C. (2002). *Identiteiten. Functies en dysfuncties*. Gent: Academia Press.

Thienpont, K. & Poels, K. (2002). "Zeg mij wie uw vrienden zijn ...". De constructie van sociale identiteit multidisciplinair bekeken. In A. Van den Brande & C. Devos (Eds.), *Identiteiten. Functies en dysfuncties* (pp. 3-31). Gent: Academia Press.

Christiaens, W. (2002). Identiteit en de betekenis van overbeweeglijkheid. In A. Van den Brande & C. Devos (Eds.), *Identiteiten. Functies en dysfuncties* (pp.55-80). Gent: Academia Press.

9. Beleidsaanbevelingen

Ja

10. Samenvatting

Voor het toewijzen van de verblijfplaats van het kind bij één van de ouders na scheiding wordt in België het belang van het kind als leidraad gebruikt. Hierbij zou –zoals in de VS meer en meer gebeurt– de vorming van de geslachtsidentiteit bij kinderen en jongeren -via de same-sex-these - als argument kunnen fungeren. Het is echter de vraag of dit gebruik van geslachtsidentiteit al dan niet terecht is. Door na te gaan of, na de scheiding van de ouders, het geslacht van de ouder waar het kind hoofdzakelijk verblijft enige invloed uitoefent op de geslachtsidentiteit van de adolescent, trachten we hierop een antwoord te geven.

In het bijhorende onderzoek wordt nagegaan wat het effect is van de moeder- en vadergezinnen op de mannelijkheid en vrouwelijkheid van adolescenten. De analyse wordt gemaakt op de bevraging van 7431 derdejaarsleerlingen, verzameld in 89 scholen voor algemeen secundair onderwijs verspreid over alle Vlaamse provincies (schooljaar 1995-1996).

Uit de resultaten blijkt dat noch bij jongens, noch bij meisjes een significant verschil in gemiddelde mannelijkheid of een verschil in gemiddelde vrouwelijkheid te bespeuren valt naargelang ze bij hun moeder of vader wonen. Bij meisjes bestaat een tendens tot een minder vrouwelijke identiteit naarmate de sociaal-

economische situatie van de ouder met hoe hoger is. Dit vormt een bevestiging dat de geslachtsidentiteit minder stereotiep is in hogere sociaal-economische kringen. De zwakkere vrouwelijke identiteit bij meisjes met een hogere sociaal-economische situatie, gaat echter niet samen met een verhoogde mannelijke identiteit.

De hier uitgevoerde analyses vormen geen bevestiging van de same-sex-these wat de geslachtsidentiteit van adolescenten betreft. Hiermee kan echter de same-sex-hypothese niet helemaal verworpen worden. De hier onderzochte data hebben enkele betrekking op adolescenten. Voor de vorming van de geslachtsidentiteit zijn echter vooral de eerste levensjaren van het kind belangrijk. Daarenboven is het mogelijk dat een eventueel effect van het geslacht van de hoede-ouder niet tot zijn recht komt. Adolescenten hebben vanzelfsprekend nog andere contacten.